

סיפורה של הספינה (מתוך אתר נוסטלגיה און ליין)

שמה הראשון של האוניה היה "San Miguel", נבנתה בשנת 1875. סוג כלי שיט - ספינת חופים להובלת נוסעים. עומק במים 12 רגל. תפוסה 450 טון. הנעה על ידי פחם. מהירות: 8 קשר.

האוניה נרכשה על ידי **המוסד לעליה ב'** בשבדיה באמצעות איש עסקים שבדי בשם גיליאזיס. הפליגה דרך הים הצפוני לצרפת בפיקודו של יוסלה דרור איש הפלי"ם.

בצרפת הוכשרו בספינה 870 מקומות לינה, ההכנות נמשכו מאוגוסט ועד ל**נובמבר** 1946. רב החובל היה ספרדי בשם ריקרדו ולצדו 12 מלחים, כולם אזרחי ספרד. לקראת הפליגה הוקם צוות המלווים אנשי הפלי"ם: **יוסלה דרור** היה מפקד האוניה, ולצדו **שואל ביבר**.

בתחילה חשבו לקרוא לאוניה בשם: "הגנה-חירות", אולם הנהגת "ההגנה" ציוותה לשנותו ביום האחרון להפליגה.

קורותיה

הספינה הפליגה מנמל סט בצרפת ב-3 **בפברואר** 1947. על גשר הסיפון הוצב שלט באנגלית: "נלסון! ראה את יורשך!" בהתכוונם לאדמירל הבריטי עטור התהילה הוריישו נלסון.

על סיפונה הפליגו 794 מעפילים. חניכי **תנועות הנוער "השומר הצעיר"** מהונגריה, והתנועות **"דרור"**, "נוחם" ו"**בית"ר**", וכן קבוצה ממרוקו, כולם בני נוער בלוויית מדריכים. הם נאספו בשני מחנות בשאטו דה לה רו שליד ליון, וכן מחנה במרסיי, שם הוקם ב-2 בפברואר 1947 מחנה למעפילים לקראת העלייה לאוניה.

מסט בדרום צרפת הפליגה האוניה למפרץ מול איי אייר (Îles d'Hyères) מזרחית לטולון, ונתיבה כלל את מצר מסינה, כרתים, דרומית לקפריסין בנתיב לימסול - פורט סעיד, עד חופי הארץ. למחרת ההפליגה נתגלה קלקול במנוע והאוניה נאצלה לעגון במפרץ אייר, 15 מייל מזרחית לטולון.

המעפילים קבלו הנחיות והתכונו לקראת עימות עם הבריטים. ההוראות היו רגילות והמעפילים תודרכו להתנגד פסיבית. הם התארגנו בקבוצות על פי ההשתייכות הארגונית ותודרכו להגן על ההגה, הגשר וחדר המכונות של האוניה מפני השתלטות בריטית צפויה.

ב-14 בפברואר התגלתה הספינה על ידי מטוס בריטי. ב-15 בפברואר החלו ללוותה שתי משחתות בריטיות אשר תקפו אותה, ומשחתת שלישית המתינה במרחק. המשחתות נגחו בספינה שניסתה להתחמק. הם השליכו רימוני גז והעלו חיילים על הסיפון. התחוללו תגרות וכן הותזו סילוני מים. ההתנגדות לבריטים ארכה כמחצית השעה. כל העת התנהלה תקשורת באמצעות מכשירי קשר עם מפקדת "ההגנה" בארץ ישראל. כאשר עלו הבריטים על הסיפון פנו המלווים אנשי הפלי"ם להסתתר במחבוא שהוכן מראש במיכל המים.

בסיומה של ההתכתשות האלימה נכנעו המעפילים. האנייה נגררה לנמל **חיפה**. המלווים במחבוא חולצו לאחר שהמעפילים הורדו, על ידי עובדי "סולל בונה" שעבדו בנמל.

המעפילים גורשו למחנות המעצר בקפריסין.